

Kur'an'ın Çözümsel Yapısı Hakkında Temel Kabuller

Yayınlanma Tarihi: 2 Haziran 2018

İlk olarak; “Kur'an, Allah'ın kelimeleridir!”[1] kesin ön kabulünü ortaya koyalım.

Bu ön kabuller önemlidir! O'na tabi olanların O'nu nasıl tarif ettiklerini ortaya koyması ve görüşlerini anlaşılır kılacak sınırları belirlemesi için; herkes tarafından incelenebilir, şeffaf bazı ön kabullerin yapılmış olması gerekmektedir...

1. Kitaptaki kelimeler, kelimelerin yerleştirilmesi, düzeni ve kuralları tamamen Allah'ın eseridir.
2. Kur'an'da çelişki[2]söz konusu değildir.
3. Allah, kitabında; anlam açısından birilerinin doldurabileceği türden *bilinçli boşluklar* bırakmamıştır. Allah, açıkladım dediği kitabının içinde hariçten birilerinin yorumlarına ihtiyaç gerektirecek boşluklara asla yer vermediği gibi, insanların edebi eserlerinde yaptığı ve yanlış anlamlara (iveç) çekilebilecek türden edebi sanatlara da başvurmamıştır.[3]
4. Kur'an'ın yine Kur'an ile anlaşılması bir zarurettir.
 - Kur'an, Arapça olarak indirilmiş bir kitaptır.[4]Dolayısıyla Arapça'nın tüm temel kuralları, kitabın anlaşılma mekanizmasını oluşturur. Ancak bu kurallar doğrultusunda oluşan anlamlar belirleyicidir. Allah kuralsız konuşmamış, kavramlarını gelişi güzel ve kuralsız seçmemiştir. Dolayısıyla ancak gerçeğin ta kendisi olan Kur'an, insanların çeşitli gerekçelerle verebileceği yanlış anlamları yine kendisi düzeltebilecek yapıdadır.
 - Kur'an sadece ve sadece Kur'an ile açıklanabilir! Bir yazarın eserindeki herhangi bir detayı, bir başkasının kitabında aramak beyhudedir. İhtiyaç duyulan bilgi geçtiği kitapta yoksa bu yazarın eksikliği sayılır... Bilineceği üzere sıklıkla kullanıldığı için ehemmiyet verilmeyen İsm-i Mevsul'ler (ilgi zamirleri), gramer kuralı olarak metin içinde marife isimlerin yerine kullanılırlar. Bu zamirlerin görevi, önceden anlatılmış olanı sonraki cümleye (sıla cümlesine) bağlamaktır. Sırf bu gramer kuralı dahi bir kitabın içindeki bilginin ancak o kitap içindeki bilgi ile açıklanmasını zorunlu kılmaktadır. Aksi halde araya başka açıklayıcıların girmesiyle, araçların keyfi açıklamalarına mahkum edilen manalar, tüm orijinalliğini yitirecektir
 - Kur'an insanların yazdığı metinler gibi giriş gelişme sonuç mantığı ile benzeşmez. Ezel ve ebed olan Allah'a, nasıl ki başlangıç ve son izafe edilemezse aynı şekilde Kur'an'ın da başını ve sonunu belirlemek

mümkün değildir. Ayetlerin başlangıcını ve bittiğini gösteren mevcut sıralamalar, onun iki kapak arasına konuluyor olmasının bir tezahürüdür. Kur'an'da önemsiz gibi duran hatta kimi durumlarda zaid (artan, fazlalık) sayılan İsm-i Mevsûl'ler bu sıralamaları alt üst edecek yapıdadır. Çok sayıda İsm-i Mevsûl; bazen haber verdiği konunun muhatabını bazen de muhatabın haber ile ilgisini tüm Kur'an içinde aramayı ve tüm Kur'an ayetleri (öncesi ve sonrasındaki) ile bağ kurmayı zorunlu kılar. Hem İsm-i Mevsûl'lerin konumlandırma biçimlerinin gereği, hem de Kur'an'da çok sayıda yer alan marife ibareler; Kur'an'ın yine Kur'an ile açıklanmasını bir zaruret haline getirir.

5. Kur'an'da gramer hataları yoktur. Tek bir harf bile *gereksiz, anlamsız*, boşluk doldurur mahiyette *amaçsız* değildir. Kâinattaki nesnelerin durdukları yerleri nasıl ki Allah belirlemişse, Kur'an kelimelerinin durdukları yerleri de Allah belirlemiştir. Yüce Allah kelimelerini Arap diline, harf, isim ve fiil olarak koymuştur. Kelimelere yüklenen anlamı kendisi belirlemiş ve bu anlamları Kur'an bütünlüğü ile korumuştur.

- Allah, kitabında; metin kurgusu açısından birilerinin doldurabileceği türden bilinçli boşluklar bırakmamıştır. Yani anlamaya çalışanın kafasındaki kurguya ihtiyaç gösteren bir harf'i cer'in metin de olmaması durumunda metinde olmayan o harf'i cer varmış gibi anlam verilemez. Ya da tersi olarak bir harf'i cer'in var olması durumunda o harf olmasa da olur, anlama bir katkısı yoktur diyerek yok sayılamaz.
- Bu kurallar çerçevesinde; Kur'an'daki kelimelerin zaman, eylem, tanım, hal ve faileri ifade eden her ibaresi aynıyla karşılanmak zorundadır. Yani; mazi (geçmiş zaman) bir fiil, müzarî (geniş, şimdiki gelecek zaman) olarak (ya da tersi) değiştirilip anlamlandırılmaz. Aynı şekilde isim olarak gelen bir ibare fiil, fiil olarak gelen bir ibare de isim haline dönüştürülemez. Keza erkek (müzekker) ve dişil (müennes) ibarelerdeki bu özellikler hiçbir durumda kuralsız olarak değiştirilemez. Kelimelerin zamirlerinin metne katkısı olmadığı düşünülerek görmezden gelinemez, metinde olmayan bir zamir de eklenemez. Çünkü zamirler de isim gibi olup isimler için geçerli kurallar onlar için de geçerlidir.

6. Kitapta geçen farklı kelimelerin aynı manaya geldiği düşünülemez. Farklı her kelimenin anlamı birbirine ne kadar yakın olsa da mutlaka ince bir ayrımı işaret ediyor olmalıdır.[5]Bu ince aralıklar anlam açısından çok büyük derinliklerin giriş kapılarıdır.

7. Her söz kıymetini sahibinden alır!.. Dolayısıyla Allah'ın hiçbir sözü, bir beşerin onayını gerektirmez. Üstünlük ancak denk olanlar arasındadır. Dolayısıyla her türlü beşer unsuru içeren hadis, rivayet ve İsrailiyat; Allah'ın sözünün üstünde, O'nun ispatı için delil olarak ileri sürülemez.
8. Kur'an üzerinde her ne seviyede olursa olsun yapılan çalışmalar ve sonucunda elde edilen çıkarımlar bir bakış açısıdır. Asla Kur'an'ın kendisi olamaz.[6]

Yukarıda sıralananlar yakından incelendiğinde, bu kabullerin Evrenselci bir anlayışın Kur'an'a yaklaşım biçiminin temel unsurları olduğu görülür. Kur'an'a tabi olması gerekenlerin O'nu nasıl tarif ettiklerini ortaya koyması önemlidir.

Kur'an'a ait çeşitli görüşler hakkında olası tartışmaların aynı düzlemde yapılabilmesi için bir anlayışı ortaya koyan çerçevenin oluşturulmasının gereği vardır. Bu kabullerin birine ya da bir kısmına itiraz söz konusu olabilir. Ancak itirazlar bu kabulleri değersiz kılamaz. Zira sıralananlar aynı zamanda herhangi bir metnin, bir başka dile çevrilmesi ve anlam verme metodunun da temel ilkeleridir. Kur'an özelinde bu ilkeler daha da detaylı hale getirilebilir...

[1]Bkz. Hicr 15/9

[2]Bkz. Nisa 4/82

[3]Bkz. Hud 11/1-2; Kehf 18/1

[4]Bkz. Yusuf 12/2; Rad 13/37; Nahl 16/103; Ta Ha 20/113; Zümer 39/28; Fussilet 41/3; Şura 42/7; Zuhruf 43/3

[5]Bu kural hem Arapça'ya hem de diğer tüm dillere ait temel bir kuraldır.

[6]Bkz. İsra 17/88